

HOMILIA A LA INAUGURACIÓ DE LA FASE DIOCESANA DEL SÍNODE DELS BISBES

Catedral de Menorca, 17 d'octubre de 2021

La Paraula de Déu que acabam d'escoltar ens ajuda a comprendre quin és el camí de Déu i què és allò que desitja de la seva Església. Ens va bé escoltar aquestes paraules de Jesús quan posam en marxa la fase diocesana d'un Sínode que té com a meta ajudar a una renovació de l'Església.

1.- El Fill de l'home ha vingut a servir

Dos dels millors deixebles de Jesús, Jaume i Joan, s'acosten per demanar-li ocupar els primers llocs en un regne que pensen en termes polítics i de poder. Jesús respon amb claredat a aquesta atrevida petició mostrant que Ell no ha volgut seguir el camí del poder sinó el del servei, que "*el fill de l'Home no ha vingut a fer-se servir, sinó a servir*". Mogut per amor, Jesús ha escollit el camí del lliurament incondicional, arribant a oferir la seva vida a la creu. A la primera lectura, el profeta Isaïes parlava del patiment del servent de Déu, que justificarà i salvarà molts. Jesús és el Messies que s'ha fet servent de Déu i servent també de cada persona humana.

Qui vulgui seguir a aquest Mestre, ha de viure aquest mateix camí. Per això Jesús diu als deixebles que entre ells no hi ha d'haver mai disputes ni confrontaments per ocupar els primers llocs, perquè en el regne de què Ell parla, aquell qui vulgui ser el primer ha de cercar el darrer lloc. És cert que al món hi ha tiranies i opressions, però, diu Jesús, "*entre vosaltres res d'això*". Aquell qui vulgui ser gran i important ha de ser "*esclau de tots*".

Aquest és el camí que Jesús vol per la seva Església. Vol que estigui disposada sempre a estimar i servir els homes. Aquesta actitud fonamental de servei s'ha de traduir en gestos concrets d'acolliment i obertura a tots i d'atenció a totes les persones, especialment a les més vulnerables.

2.- El Sínode, temps d'escolta

Amb aquestes actituds, l'Església catòlica vol començar aquest Sínode, que té com a primera fase el treball en les Diòcesis. És un moment d'escolta i de diàleg, per discernir junts com ha de créixer l'Església en *sinodalitat*. Amb aquesta paraula es designa el fet de caminar junts, de ser companys en un mateix camí i dirigir-nos a una mateixa meta, que és Déu. El Sínode és temps de sentir a l'altre com a company que camina al meu costat, m'acompanya i m'ajuda a arribar a la meta. És temps també de revisar i fer créixer totes les estructures i instruments que faciliten la comunió entre nosaltres.

Anam a dedicar un temps des d'ara fins a finals del mes de març a treballar junts formant grups de consulta sinodal. El més important en aquest temps és posar-se a l'escolta de Déu, perquè la reforma de l'Església no procedeix de les idees o les ocurrències que tingui cadascú, sinó de l'obediència al que Déu vol de nosaltres. Per això, el procés sinodal que vam iniciar ha de ser, abans de res, temps de pregària i d'invocació de l'Esperit Sant, per escoltar "*el que diu l'Esperit a les esglésies*" (Ap 2,7).

Allò primer és escoltar Déu. I després, escoltar-nos els uns als altres, estar atent al que altres aporten i parlar amb sinceritat des de la pròpia experiència de ser cristia i formar part de l'Església. Hem de parlar sense por i sense por de la discrepància i la confrontació. És bo que ens escoltem, que parlem sense traves i que, a la fi dels nostres treballs, manifestem també amb llibertat al Sant Pare què és allò que l'Esperit suggereix a aquesta Església que camina a Menorca.

3.- Participació i missió

Perquè aquest procés sinodal doni un bon fruit, és important la participació de tots. Tot batejat s'ha de sentir convocat per l'Església a prendre part en el Sínode. És essencial escoltar la veu de tots, perquè la fe atorga a cada batejat un sentit sobrenatural que li permet captar què és allò que s'ha de creure i com ha de ser viscut. En el Cos de Crist tots són importants, cadascun des de les seves circumstàncies, el seu estat de vida i la seva vocació. Sant Pau a la segona lectura parlava de la diversitat en l'Església: uns són apòstols, altres profetes, altres mestres,... però tots formen un sol cos. També entre nosaltres hi ha diversitat d'estats de vida, de maneres de pensar, d'opcions i compromisos, però tots caminam junts intentant viure l'Evangeli. Ningú és més que l'altre ni està per sobre dels altres. És bo sentir-nos així: germans dels altres, pelegrins que es dirigeixen junts cap a la meta.

En aquest camí ens sentim molt units als nostres germans cristians d'altres esglésies i confessions, amb els qui volem també fer camí. Gràcies per la presència d'alguns representants de la comunitat evangèlica i d'altres esglésies. Una Església que desitja servir a tota la humanitat no pot excloure de la seva companyia a ningú. Per això, convidam a tothom a participar-hi. També als que, per qualsevol raó, s'han anat allunyant de la comunitat cristiana i als que viuen en pobresa o exclusió social. Tots estan convidats a participar en aquest procés il·lusionant i esperançador que s'obre avui a la nostra Església.

No podem oblidar que la comunió i la participació són per a la missió. L'Església viu per anunciar l'Evangeli. El fer camí junts ens ha d'ajudar a sentir-nos tots responsables de proclamar l'Evangeli. Viure la sinodalitat de l'Església ens estimula a involucrar-nos en el camí missioner.

4.- Conclusió

El nostre Papa Francesc està convençut que "*el camí de la sinodalitat és el camí que Déu espera de l'Església del tercer mil·lenni*" (Discurs 2015.10.17). Viure la sinodalitat ens fa sentir-nos part d'una comunitat que vol escoltar allò que diu l'Esperit per viure amb més fidelitat l'Evangeli, una comunitat que vol seguir les petjades de Jesús i ser servidora de tots.

Només em queda desitjar que l'Esperit Sant accompanyi aquest camí que avui inicia aquesta Església de Menorca, unida a la resta d'Esglésies esteses per tot el món. Invoc a Maria, la mare de Jesús, vertadera estrella que guia l'Església i l'acompanya. Ara, després d'uns moments de silenci, escoltarem la veu d'alguns cristians que donaran testimoni de com viuen la seva pertinença a l'Església.

**HOMILÍA EN LA INAUGURACIÓN DE LA FASE DIOCESANA DEL SÍNODO DE LOS
OBISPOS**
Catedral de Menorca, 17 de octubre de 2021

La Palabra de Dios que acabamos de escuchar nos ayuda a comprender cuál es el camino de Dios y qué es lo que desea de su Iglesia. Nos viene bien escuchar estas palabras de Jesús cuando ponemos en marcha la fase diocesana de un Sínodo que tiene como meta ayudar a una renovación de la Iglesia.

1.- El Hijo del hombre ha venido a servir

Dos de los mejores discípulos de Jesús, Santiago y Juan, se acercan para pedirle ocupar los primeros puestos en un reino que piensan en términos políticos y de poder. Jesús responde con claridad a esta osada petición mostrando que Él no ha querido seguir el camino del poder sino el del servicio, que “el hijo del Hombre no ha venido a que le sirvan sino a servir”. Movido por amor, Jesús ha escogido el camino de la entrega incondicional, llegando a ofrecer su vida en la cruz. En la primera lectura, el profeta Isaías hablaba del sufrimiento del Siervo de Dios, que justificará y salvará a muchos. Jesús es el Mesías que se ha hecho siervo de Dios y siervo también de cada ser humano.

Quien desee seguir a este Maestro, tiene que vivir ese mismo camino. Por eso Jesús dice a los discípulos que entre ellos no debe haber nunca disputas ni enfrentamientos por ocupar los primeros puestos, porque en el reino del que Él habla, el que quiera ser primero tiene que buscar el último puesto. Es cierto que en el mundo hay tiranías y opresiones, pero, dice Jesús, “vosotros nada de eso”. El que quiera ser grande e importante ha de ser “esclavo de todos”.

Este es el camino que Jesús quiere para su Iglesia. Desea que esté dispuesta siempre a amar y servir a los hombres. Esta actitud fundamental de servicio se ha de traducir en gestos concretos de acogida y apertura a todos y de atención a todas las personas, especialmente a las más vulnerables.

2.- El Sínodo, tiempo de escucha

Con estas actitudes, la Iglesia católica desea comenzar este Sínodo, que tiene como primera fase el trabajo en las Diócesis. Es momento de escucha y de diálogo, para discernir juntos cómo debe crecer la Iglesia en sinodalidad. Con esta palabra se designa el hecho de caminar juntos, de ser compañeros en un mismo camino y dirigirnos a una misma meta, que es Dios. El Sínodo es tiempo de sentir al otro como compañero que camina a mi lado, me acompaña y me ayuda a alcanzar el destino. Es tiempo también de revisar y hacer crecer todas las estructuras e instrumentos que facilitan la comunión entre nosotros.

Vamos a dedicar un tiempo desde ahora hasta finales del mes de marzo a trabajar juntos formando grupos de consulta sinodal. Lo más importante en este tiempo es ponerse a la escucha de Dios, porque la reforma de la Iglesia no procede de las ideas o

las ocurrencias que tenga cada uno, sino de la obediencia a lo que Dios desea de nosotros. Por eso, el proceso sinodal que iniciamos debe ser, ante todo, tiempo de oración y de invocación del Espíritu Santo, para escuchar “lo que el Espíritu dice a las iglesias” (Ap 2,7). Lo primero es escuchar a Dios. Lo siguiente es escucharnos unos a otros, estar atento a lo que otros aportan y hablar con sinceridad desde la propia experiencia de ser cristiano y formar parte de la Iglesia. Hemos de hablar sin miedo y sin temor a la discrepancia y la confrontación. Es bueno que nos escuchemos, que hablemos sin trabas y que, al final de nuestros trabajos, manifestemos también con libertad al Santo Padre qué es lo que es Espíritu sugiere a esta Iglesia que camina en Menorca.

3.- Participación y misión

Para que este proceso sinodal de buen fruto, es importante la participación de todos. Todo bautizado debe sentirse convocado por la Iglesia a tomar parte en el Sínodo. Es esencial escuchar la voz de todos, porque la fe otorga a cada bautizado un sentido sobrenatural que le permite captar qué es lo que hay que creer y cómo debe ser vivido. En el Cuerpo de Cristo todos son importantes, cada uno desde sus propias circunstancias, su estado de vida y su vocación. San Pablo en la segunda lectura hablaba de la diversidad en la Iglesia: unos son apóstoles, otros profetas, otros maestros,... pero todos forman un solo cuerpo. También entre nosotros hay diversidad de estados de vida, de maneras de pensar, de opciones y compromisos, pero todos caminamos juntos intentando vivir el Evangelio. Nadie es más que el otro ni está por encima de los demás. Es bueno sentirnos así: hermanos de los otros, peregrinos que se dirigen juntos hacia la meta.

En este camino nos sentimos muy unidos a hermanos cristianos de otras iglesias y confesiones, con quienes queremos también hacer camino. Gracias por la presencia de algunos representantes de la comunidad evangélica y de otras iglesias. Una Iglesia que desea servir a toda la humanidad no puede excluir de su compañía a nadie. Por eso, invitamos a todos a participar. También a los que, por cualquier razón, se han ido alejando de la comunidad cristiana y a los que viven en pobreza o exclusión social. Todos están invitados a participar en este proceso ilusionante y esperanzador que abre hoy nuestra Iglesia.

No podemos olvidar que la comunión y la participación son para la misión. La Iglesia vive para anunciar el Evangelio. El hacer camino juntos nos tiene que ayudar a sentirnos todos responsables de proclamar el Evangelio. Vivir la sinodalidad de la Iglesia nos estimula a involucrarnos en el camino misionero.

4.- Conclusión

Nuestro Papa Francisco está convencido de que “el camino de la sinodalidad es el camino que Dios espera de la Iglesia del tercer milenio” (Discurso 17-10-2015). Vivir la sinodalidad nos hace sentirnos parte de una comunidad que desea escuchar lo que dice el Espíritu para vivir con más fidelidad el Evangelio, una comunidad que desea seguir las huellas de Jesús y ser servidora de todos.

Sólo me queda desear que el Espíritu Santo acompañe el camino que hoy inicia esta Iglesia de Menorca, unida al resto de Iglesias extendidas por todo el mundo. Invoco a María, la madre de Jesús, verdadera estrella que guía a la Iglesia y la acompaña. Ahora, después de unos momentos de silencio, escucharemos la voz de algunos cristianos que darán testimonio de cómo viven ser Iglesia.